

OŠ Višnjevac

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA

3. a,b,c razred

Učiteljice : Vesna Ćosić, Dunja Ham i Franka Majer

Skala za ocjenjivanje pisanih provjera

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50 %	nedovoljan (1)
51 % - 63 %	dovoljan (2)
64 % - 78 %	dobar (3)
79% - 90 %	vrlo dobar (4)
91% - 100 %	odličan (5)

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD: OŠ HJ A.3.1. Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne strukture.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije“ po zadanim elementima.	Uz stalno navođenje i upute razlikuje samo osnovne svakodnevne komunikacijske situacije.	Razlikuje samo poznate komunikacijske situacije, ne osjeća se slobodno u nepoznatim situacijama te u takvima traži pomoć.	Uz manje i kraće upute razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Samostalno i samouvjereno razlikuje svakodnevne situacije te svoj nastup prilagođava određenoj situaciji.
Govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi:“	Prema predlošku te uz pomoć, pitanja i podstrek sasvim djelomično	Djelomično govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio,	Većinom uspješno i uz kratka navođenja govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi:	Uspješno i bez pomoći govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi:

	<i>uvod, središnji dio, završetak</i> po zadanim elementima.	prepričava/govori kraći poznati i nekoliko puta uvježbani tekst prema pojedostavljenoj strukturi, služeći se jednostavnim rečenicama.	završetak, s tim da ga je potrebno navoditi i poticat. Teže shvaća strukturu.	strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	uvod, središnji dio, završetak.
Pripovijeda događaje nižuci ih kronološki.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pripovijeda događaje nižuci ih kronološki</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično pripovijeda događaje nepreciznim i nepotpunim kronološkim slijedom uz stalno navođenje.	Uz navođenje i povremeni poticaj pripovijeda događaje kronološkim slijedom, ali sam teško uočava kronološki slijed.	Pripovijeda događaje kronološki ih nižuci te slijedeći smisao cjeline uz manje ispravke.	Razvrstava događaje kronološki te ih samostalno reda pravilnim redoslijedom u jasnu i logičku cjelinu.
Služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom</i> “ po zadanim elementima.	Slabo se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom, djelomično upotrijebi neke nove riječi u skladu s temom ukoliko ima predložak. Rijetko bogati rječnik u govoru.	Služi se samo nekim novim riječima, već uvježbanim i naučenim, to jest višestruko ponavljanim, u skladu s temom.	Čineći manje, nezamjetne pogreške, služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Lako i sigurno se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.
U govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>u govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil</i> “ po zadanim elementima.	Ponavljači za modelom djelomično prilagođava u govornim situacijama o ton, intonaciju i stil.	Prepoznaće, ali ne primjenjuje uvijek niti prilagođava samostalno ton, stil i intonaciju. Tek uz navođenje relativno uspješno prilagodi stil, ton i intonaciju.	Većinom samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil u govornim situacijama.	U samostalnom govornom nastupu, kao i govornim situacijama, razlikuje i primjenjuje stil, intonaciju i ton (upitne, usklične, izjavne rečenice, upravni govor u tekstu, stil u priči ili pjesmi lako prepoznaće, jednako u govoru i književnim tekstovima).
Točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>točno izgovara ogledne i česte</i>	Teže razlikuje glasove č/ć/dž/đ/ije/je i u oglednim i čestim	Ponavljači za modelom uspješno izgovara ogledne i česte	Izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u	Točno, pravilno i razgovijetno izgovara ogledne i česte riječi koje

kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i.	<i>riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i "po zadanim elementima.</i>	riječima zbog nedovoljnog bogaćenja rječnika. Isključivo uz nekoliko ponavljanja za modelom uspješno reproducira poznate i česte riječi.	riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i	kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i ponekad grijeseći u nekim izgovorima.	su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i, ali i nove riječi s kojima se prvi put susreće.

Pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.

|| Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

ISHOD: OŠ HJ A.3.2. Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute</i> “po zadanim elementima.	Izrazito nestalne pažnje pri slušanju te je potrebno ponavljati zadana pitanja nakon slušanja, ili više puta ponoviti smjernice i tražiti od učenika da ih sam ponovi.	Uz povremeno nestalnu pažnju sluša tekst prema zadanim smjernicama, ali je pitanja potrebno ponoviti.	Uspješno sluša tekst prema zadanim smjernicama, ponekad je pažnja pomalo nestalna, ali pamti upute i pitanja pri slušanju.	S aktivnom pažnjom sluša tekst, pamti pitanja i upute te na njih točno i s lakoćom odgovara, što ukazuje na aktivno slušanje i pretvorbu slušanog u razumijevanje i povratne informacije.
Odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na pitanja o poslušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Kratko i nepotpuno potpuno odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.	Odgovara na pitanja o poslušanome tekstu uz stalno navođenje kratkim rečenicama.	Točno odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.	Samostalno i potpuno odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.
Postavlja pitanja o poslušanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja o poslušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Postavlja pitanja o poslušanome tekstu prema predlošku, a ne samostalno; sluša i razumije jasnu i kratku uputu i postupa prema uputi uz navođenje i korak po korak.	Postavlja jednostavna pitanja o poslušanom tekstu; sluša i razumije jednostavniju uputu i postupa prema njoj.	Postavlja pitanja o poslušanom tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi.	Inicira postavljanje pitanja o poslušanom tekstu te ih propubljuje; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi brzo i točno.
Prepričava poslušani tekst.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepričava poslušani tekst</i> “ po zadanim elementima.	Samostalno ne prepričava poslušani tekst, tek nakon nekoliko primjera suučenika, uz	Uz stalnu pomoć prepričava poslušani tekst.	Prepričava poslušani tekst uz poneka navođenja.	Samostalno i bez greške prepričava poslušani tekst.

		navođenje, djelomično prepričava poslušani tekst.			
Izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih“ po zadanim elementima.	Izdvaja nepoznate riječi ali i veći broj poznatih uvrštava pod nepoznate zbog siromašnog vokabulara. Ne prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta, tek ih nakon pojašnjenja upotrebljava.	Izdvaja nepoznate riječi, ali ne prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta, tek ih upotrebljava.	U većoj mjeri izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih uz manja navođenja.	Izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih ii samostalno traži značenje u rječniku ili putem digitalne tehnologije.
Izražava mišljenje o poslušanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izražava mišljenje o poslušanome tekstu“ po zadanim elementima.	Izražava mišljenje o poslušanome tekstu kratkim riječima, neprimjerenim standardnom književnom jeziku (super, dobro, lijepo).	Izražava mišljenje o slušanom tekstu često ponavljajući tuđa mišljenja, samostalno izražavanje mišljenja često izostaje.	Uspješno izražava mišljenje o poslušanome tekstu.	Slobodno i bez ikakvog navođenja izražava argumentira stavove o poslušanome tekstu.
Razumije ulogu i korisnost slušanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razumije ulogu i korisnost slušanja“ po zadanim elementima.	Slabo razumije ulogu i korisnost slušanja, ne shvaća primjenjivost i korisnost zadanoga zadatka.	Djelomično razumije ulogu i korisnost slušanja.	U većoj mjeri razumije ulogu i korisnost slušanja.	U potpunosti razumije ulogu i korisnost slušanja.

ISHOD: OŠ HJ A.3.3. Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike“ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije.	Prepoznaće grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije.	Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike, uz potpitana ih objašnjava.	Uočava i samostalno iznosi grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.

Odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na pitanja o pročitanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Kratko i nepotpuno odgovara na jednostavna pitanja o pročitanome tekstu.	Uz poticaj i potpitanja odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Uspješno odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Točno i bez greške, potpunim rečenicama odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.
Postavlja pitanja o pročitanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja o pročitanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz predložak postavlja jednostavna pitanja o pročitanome tekstu.	Postavlja pitanja o pročitanome tekstu uz jasne smjernice (mjesto i vrijeme radnje i likovi, ali teže postavlja pitanja kritičkog promišljanja i uzročno-posljedičnih veza.	Samostalno postavlja pitanja o pročitanome tekstu, ali je potrebno gramatički neka pitanja ispraviti.	Bez predloška postavlja pitanja o pročitanome tekstu, s tim da su postavljena pitanja pravilno strukturirana i skladu s književnim standardnim jezikom.
Pronalazi važne podatke u tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi važne podatke u tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Teže pronalazi važne podatke u tekstu, upute za to moraju biti jasne i jednostavne.	Uz detaljne upute pronalazi važne podatke u tekstu.	U većoj mjeri pronalazi važne podatke u tekstu.	Uspješno i lako pronalazi važne podatke u tekstu.
Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje jednostavne podatke u grafičkim prikazima prema zadanom primjeru/predlošku.	Prepoznaje podatke u grafičkim prikazima, ali ih samostalno ne objašnjava.	Pronalazi podatke u grafičkim prikazima i objašnjava ih uz dodatni poticaj.	Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima.
Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst</i> “ po zadanim elementima.	I nakon ponovnog čitanja, teže popravlja razumijevanje pročitanog teksta.	Uz upute popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst, ali uz navođenje ili slijedeće uputa.	Popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst.	Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst, uočava eventualne greške i propuste te ih ispravlja.
Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst</i> “ po zadanim elementima.	Ne sažima samostalno glavne misli, a tekst prepričava uz zadane natuknice i smjernice, često nabrajajući	Prepričava tekst prema smjernicama, ali glavne misli teže samostalno uočava i sažima.	Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst. U prepričavanju potrebno više paziti na	Pravilno i točno sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst i prepričava tekst sažeto i jasno.

		događaje, sve u jednoj rečenici.		intonaciju i slaganje rečenica.	
Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku uz pomoć i upute kako se snalaziti u rječniku, ili uz pomoć suučenika.	Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku.	Prepoznaće i razlikuje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Prepoznaće i objašnjava nepoznate riječi te pronalazi njihova značenja na temelju sadržaja teksta i u rječniku. Pomaže u tome i suučenicima.

ISHOD: OŠ HJ A.3.4. Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi</i> “ po zadanim elementima.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj temi uz jasne i jednostavne upute i pojednostavljene zadatke.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz zadane smjernice i upute.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz poticaj ili manje greške (nabrjanje ili korištenje istih riječi pri početku većine rečenica).	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi, kreativno i gramatički i pravopisno pravilno.
Piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem)</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalnu pomoć i opetovane greške piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, ali ne i zamišljanjem i predočavanjem).	Povremeno piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem te ponekad zamišljanjem uz dodatna pojašnjenja).	Većinom samostalno i gotovo bez pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem i zamišljanjem)	Samostalno i bez traženja pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).
Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod,</i>	Prema zadanom predlošku i uz stalna ispravljanja i nadgledanja piše vođenim pisanjem pisani sastavak	Uz dobro razrađen plan pisanja i odgovarajuću povratnu informaciju od učitelja piše vođenim pisanjem pisani sastavak	Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) uglavnom	U potpunosti piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) točno i pravilno.

	<i>glavni dio, završetak)</i> " po zadanim elementima.	prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	samostalno i točno, uz manje greške u strukturi.	
Piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz predložak ili dobro sastavljen plan/koncept piše kratak tekst (sastavak).	Piše samo neke kratke tekstove: čestitka/pisani sastavak uz dodatna pojašnjenja.	Piše različite kratke tekstove: čestitka i/ili pisani sastavak.	Uspješno piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.
Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju</i> “ po zadanim elementima.	Samostalno prilično teško provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju. Razina znanja ne omogućuje primjenu istog jer je izrazito slaba razina znanja.	Pokušava provjeriti pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali djelomična uspješnost se postiže čineći navedeno prema zadanim predlošku ili primjeru ostalih suučenika.	Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju uz zadane smjernice od strane učitelja.	Provjerava i ispravlja u okviru svog znanja i vladanja sadržajima pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali isto tako prepoznaće i razlikuje te pojašnjava određene greške u čitanju i pisanju kod suučenika.
Piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja)</i> “ po zadanim elementima.	Prepisuje ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja), ali i u prijepisu često grijesi. Umanjenice i uvećanice rijetko izvodi samostalno i pravilno.	Uglavnom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja), ali dosta često ne razlikuje glasove č i č, ili đ i đ te ije i je. Prijepisi umanjenica i uvećanica su uspješni, ali u samostalnom izvođenju istih prilično grijesi.	Većinom točno i pravilno piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).	Aktivno i svakodnevno te s lakoćom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja).

Piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina“ po zadanim elementima.	Ponavlja greške u pisanju velikoga slova što pokazuje nedovoljnu usvojenost pravila i primjenu istoga (neshvaćanje) u pisanju velikog početnog slova.	Povremeno točno piše veliko početno slovo zbog nedovoljne uvježbanosti ili poimanja pravila o pisanju velikog slova.	Uz poneke greške, koje pri ukazivanju na njih uklanja, piše veliko početno slovo.	Razumije pravila i točno ih primjenjuje u pisanju velikog početnog slova.
Primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena“ po zadanim elementima.	Uglavnom ne primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, uz navođenje ih piše djelomično uspješno.	Prepoznaje i ponekad točno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, ali je potrebno ispravljanje i ponavljanje pravila i uputa.	Prema poznatim primjerima primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Slobodno i jasno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena. Usvojena znanja primjenjuje na nova i samostalno ih produbljuje.
Piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše dvotočku i zarez u nabrajanju“ po zadanim elementima.	Povremeno piše dvotočku i zarez u nabrajanju, ali ih često nepravilno koristi.	Relativno uspješno uz dobro pojašnjen zadatak i slijedeći primjer piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Uz povremene greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Točno i pravilno te bez greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju.

ISHOD: OŠ HJ A.3.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima“ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Prepoznaje neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Uočava i razlikuje glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima i daje svoje primjere.
Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku“	Samo prema predlošku prepisuje iz primjera pridjeve uz zadane imenice kako bi izvršio	Prema uputama i metodom razvrstavanja piše pridjeve uz imenice da bi ostvario	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku,

	<i>sliku</i> “ po zadanim elementima.	zadatak, ali ne i da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	zadatak, ali ne i da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	uz povremeno pojašnjenje zadatka.	samostalno ih smišlja i pridaje imenicama.
Prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Prepoznaće i razlikuje glagole i pridjeve na oglednim primjerima, uz zadanim primjerima,	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava glagole i pridjeve na svim zadanim primjerima.
Prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Prepoznaće i razlikuje umanjenice i uvećanice u tekstu.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava sve umanjenice i uvećanice u tekstu.
Razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje jesnu i niječnu rečenicu</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće jesnu i niječnu rečenicu.	Prepoznaće jesnu i niječnu rečenicu.	Prepoznaće i razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Razlikuje i objašnjava jesnu i niječnu rečenicu.

ISHOD: OŠ HJ A.3.6. Učenik razlikuje uporabu zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma (poznate primjere) ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom (poznata komunikacija i poznate fraze/izrazi).	Prepoznaće uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom ukoliko su poznati ili daje primjer.	Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Prepoznaće, uočava i pojašnjava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.

Istražuje u mjesnim knjižnicama i zavičajnim muzejima tekstove vezane uz jezični identitet i baštinu.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Prepoznae povijesne jezične dokumente i spomenike kao kulturnu baštinu mesta/zavičaja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARnim DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD: OŠ HJ B.3.1. Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta“ po zadanim elementima.	Uz poticaj i prema primjerima suučenika iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Uz poticaj kratkim rečenicama iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta koristeći se bogatim rječnikom i složenijim rečenicama.
Prepoznae temu književnoga teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznae temu književnoga teksta“ po zadanim elementima.	Uz pomoć i navođenje prepoznae temu književnoga teksta.	Prepoznae temu književnoga teksta.	Prepoznae i uz manju pomoć određuje temu književnoga teksta.	Prepoznae i samostalno određuje temu književnoga teksta.
Povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom“ po zadanim elementima.	Teško ili jako slabo povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uz primjere ili pojašnjena i dodatna pitanja povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	U većoj mjeri povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uspješno povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.
Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva“ po zadanim elementima.	Jako rijetko navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Povremeno, slijedeći primjer, navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi i dovodi u vezu sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.
Usapoređuje misli i osjećaje nakon čitanja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje misli i	Iznosi osjećaje nakon čitanja teksta koristeći jednu ili dvije riječi, ai	Usapoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima	Usodoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima	Uspješno i bez pomoći uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa

teksta sa zapažanjima ostalih učenika.	<i>osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika</i> po zadanim elementima.	uz poticaj suučenika i/ili učitelja/ice, pozitivno reagira.	ostalih učenika uz jasne upute prije izvođenja zadatka.	ostalih učenika uz manja pojašnjenja.	zapažanjima ostalih učenika.
Prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće etičke vrijednosti teksta</i> “ po zadanim elementima.	Povremeno prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaće i uspoređuje etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava etičke vrijednosti teksta.

ISHOD: OŠ HJ B.3.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta</i> “ po zadanim elementima.	Teže samostalno prepoznaće temu književnoga teksta, tek uz navođenje i pomoć.	Prepoznaće temu književnoga teksta, ali ju teže samostalno izdvaja.	Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta uz manje nadopune ili preoblikovanja u gramatički pravilnu rečenicu.	Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta ili stvara samostalni izraz za zadalu temu.
Prepoznaće redoslijed događaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće redoslijed događaja</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć djelomično prepoznaće redoslijed događaja.	Prepoznaće redoslijed događaja uz dodatna navođenja.	Prepoznaće redoslijed događaja i izdvaja ga i nabraja.	Prepoznaće, izdvaja i nabraja redoslijed događaja te samostalno formira rečenice.
Povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje likove s mjestom i vremenom radnje</i> “ po zadanim elementima.	Uz dodatna pitanja ili primjer povremeno povezuje likove s mjestom ili vremenom radnje.	Uz pomoć povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	U većoj mjeri samostalno i uspješno povezuje likove s mjestom i vremenom radnje	Samostalno i bez pomoći povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.
Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru</i> “ po zadanim elementima	Isključivo uz pomoć opisuje likove prema izgledu i povremeno ponašanju.	Opisuje likove prema izgledu i ponašanju, ali pokazuje potrebu za pomoći u tome ili traži ponavljanje uputa.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru te ih dovodi u vezu s ostalim likovima i radi usporedbe.

Uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu“ po zadanim elementima.	Prepoznae ritam u poeziji za djecu.	Prepoznae ritam i rimu, ali ne i usporedbu u poeziji za djecu.	Uočava ritam i rimu u poeziji za djecu, ali Usporedbu je potrebno dodatno pojasniti ili prikazati primjer ili pobliže odrediti pitanjem (S čime pjesnik uspoređuje...?)	Samostalno i bez dodatnog pojašnjenja uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.
Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi“ po zadanim elementima.	Prepoznae ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže to jest ukoliko se grafički prikaže i ukaže na riječi koje se ponavljaju.	Prepoznae ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže.	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi te objašnjava njihovu uporabu (naglašavanja određenom dijelu pjesme).
Uočava pjesničke slike.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava pjesničke slike“ po zadanim elementima.	Prepoznae uočljive pjesničke slike ukoliko se na to ukaže.	Prepoznae pjesničke slike, ali ih samostalno ne razlikuje po vrsti, tek uz primjer i pojašnjenja.	Uočava pjesničke slike.	Uočava i razlikuje pjesničke slike te ih razvrstava.
Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava emocionalnost i slikovitost teksta“ po zadanim elementima.	Teže uočava slikovitost teksta.	Djelomično uočava slikovitost teksta.	Uočava slikovitost teksta.	Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.
Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost“ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznae ritmičnost poetskog izraza.	Prepoznae ritmičnost poetskog izraza.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost na zadanom primjeru i uz potpitanja.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.

ISHOD: OŠ HJ B.3.3 Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda	Prepoznae slikovnicu i zbirku pjesama. Zbirku	Razlikuje slikovnicu od zbirke pjesama, ali teže	Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku	Razlikuje i razvrstava slikovnicu, zbirku pjesama,

priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	„razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz“ po zadanim elementima.	priča, dječji roman, basnu i igrokaz prepoznaće uz dodatna pojašnjenja i upute.	razlikuje zbirku priča, dječji roman, basnu i igrokaz.	priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.
Razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova.					Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Izrađuje popis pročitanih knjiga.					Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Objašnjava razloge vlastitoga izbora knjiga za čitanje.					Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Preporučuje ostalim učenicima knjige koje je pročitao i koje su mu bile zanimljive.					Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Sudjeluje u radionicama za poticanje čitanja u školskoj knjižnici.					Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

**ISHOD: OŠ HJ B.3.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu
potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.**

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje“ po zadanim elementima.	Djelomično i uz pomoć se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima (koji su prilično siromašni) radi oblikovanja uradaka.	Povremeno se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost.	Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost i originalnost.	Uspješno se i samostalno koristi jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.
Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost	Rijetko istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Povremeno uz poticaj istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska uz unaprijed osigurane materijale i vođenje kroz istraživanje.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.

	<i>i stvaralačko mišljenje“ po zadanim elementima.</i>				
Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i predložak piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu i crta strip.	Prema predlošku stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.

Razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARnim DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C.3.1. Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima primjerenoima dobi učenika.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaže različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaže različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama</i> “ po zadanim elementima.	Teže samostalno prepoznaže različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu, ali uz više ponavljanja ih pravilno razvrstava.	Prepoznaže različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Prepoznaže i razlikuje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Prepoznaže, razlikuje i koristi različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.
Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenoih dobi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi i kombinira podatke iz različitih</i>	Rijetko pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenoih dobi.	Pronalazi podatke iz različitih izvora primjerenoih dobi.	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenoih dobi.	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenoih dobi te daje primjere uporabe.

	<i>izvora primjerenih dobi“ po zadanim elementima.</i>				
Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi“ po zadanim elementima.</i>	Prema zadanom primjeru izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Uz dodatna pojašnjenja izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.

ISHOD: OŠ HJ C.3.2. Učenik razlikuje tiskane publikacije primjerene dobi i interesima.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke“ po zadanim elementima.</i>	Prepoznaje knjige, udžbenike, časopise i plakate.	Prepoznaje i povremeno razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, i reklamne letke.	Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Razlikuje i razvrstava knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke .

RAZRADA ISHODA:

Samostalno i redovito čita tekstove u književnim i zabavno-obrazovnim časopisima za djecu i iskazuje mišljenje o njima.

RAZRADA ISHODA:

Čita stripove i razlikuje ih od ostalih tiskanih medijskih tekstova.

RAZRADA ISHODA:

Stvara kroz igru vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

ISHOD: OŠ HJ C.3.3. Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN
Posjećuje kulturne događaje i sudjeluje u njima.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.
Iskazuje svoje mišljenje o kulturnome događaju (atmosferi, raspoloženju).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstrom.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 3. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- **Slika, igra, priča:** učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).
- **Vidljivo-nevidljivo:** učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).
- **Priroda i oblik:** učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).

- **Prostor u kojem boravim:** učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

- **Zajedno smo različiti:** učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.
- **Umjetnost i zajednica:** učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A.3.1. Obvezni likovni pojmovi:

Obvezni likovni pojmovi:

- *Značenje crta: obrisne i gradbene crte.*
- *Boja: Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast.*
- *Ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).*
- *Crtačka, slikarska i plastička tekstura.*
- *Masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef.*
- *Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).*

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

A.3.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ *Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.*
- ✓ *Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.*

- ✓ Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir māšé).
- ✓ Grafički: monotipija, kartonski tisak.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:

- stvaralaštvo (stvaralački proces) i
- produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- stvaralaštvo (stvaralački proces)
- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznaće učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, naša preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST			
ISHOD: OŠ LK OŠ LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje			
	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
RAZRADA ISHODA: Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama – slobodne asocijacije na temelju poticaja.

– slobodne asocijacije na temelju poticaja.			
Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Obvezni likovni pojmovi: Značenje crta: obrisne i gradbene crte. Boja: Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast. Ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). Crtačka, slikarska i plastička tekstura. Masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef. Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja: -osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) -sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja -sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije)	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da, uz poticaj i češće ponavljanje zadatka, kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Prepoznaće, ali ne razlikuje sve obvezne likovne pojmove: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). - crtačka, slikarska i plastička tekstura - različiti odnosi mase i prostora; reljef. Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). Često je potrebno pojasniti likovni zadatak. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na neke od poticaja uz dodatna pojašnjenja likovnog zadatka: - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju, ali ponekad potrebno ponoviti i pojasniti likovni zadatak. Većinom uspješno vlada likovnim pojmovima: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). - crtačka, slikarska i plastička tekstura - različiti odnosi mase i prostora; reljef. Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na neke od poticaja: - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Slobodno vlada i primjenjuje znanja o obveznim likovnim pojmovima: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). - crtačka, slikarska i plastička tekstura - različiti odnosi mase i prostora; reljef. Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija). Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja: - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

-sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).			
ISHOD: OŠ LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka postupno i prema unaprijed određenom planu rada uz pomoć učitelj/ice.	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.	Učenik samostalno istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka te istraženo primjenjuje na svome likovnome radu.
Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi, ali ih, ovisno o tehnicu, teže izražava.	Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava, izražava i primjenjuje na svome likovnome radu osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.
Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Teže demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Demonstrira neke od finih motoričkih vještina (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).
Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa. Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir māšé). Grafički: monotipija, kartonski tisak.	Učenik koristi samo neke od predloženih likovnih materijala i tehnika, s tim da uvijek preferira onu tehniku u kojoj se najslobodnije izrazi: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa. Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir māšé). Grafički: monotipija, kartonski tisak.	Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa. Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir māšé). Grafički: monotipija, kartonski tisak.	Učenik koristi većinu predloženih likovnih materijala i tehnika sigurno i lako: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa. Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir māšé). Grafički: monotipija, kartonski tisak.
ISHOD: OŠ LK A.3.3. Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.			

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN					
Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.	Ostvarivanje ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.					
DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV						
ISHOD: OŠ LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela						
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN			
Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).			
Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje, razlikuje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.			
ISHOD: OŠ LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.						
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN			

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik prepoznaže, ali teže samostalno opisuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.
Učenik prepoznaže poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaže poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaže i razlikuje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaže, razlikuje i objašnjava poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.
Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.	Uz pojašnjenja ili primjere, učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.	Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.	Učenik prepoznaže i objašnjava način na koji je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti (na više (jednakovrijednih) načina).

Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

|| Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD: OŠ LK C.3.1. Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline s aktivnostima i namjenama koji se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje pictograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.

njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.			
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda Plan i maketa mjesta. Tlocrt. Zaštitni znak, piktogram.	Prepoznaće plan i maketu mjesta i tlocrt.	Razlikuje plan i maketu mjesta, tlocrt, zaštitni znak i piktogram.	Razlikuje i primjenjuje na radu plan i maketu mjesta, tlocrt, zaštitni znak i piktogram.

ISHOD: OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

RAZRADA ISHODA	
Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Učenik prepoznaće i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Učenik navodi i opisuje konkretnе primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za dodani element: **Odgojni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN

ODGOJNI UČINCI RADA	Učenik ne želi raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje. Ne prihvaća pravila. Neprimjerenog se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjerenog se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjerenog. Uglavnom nosi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjerenog. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke prihvaća i odraduje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 3. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljen razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

ISHOD: OŠ GK A.3.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba).	Poznaje manji dio obrađenih dijelova skladbi različitih vrsta glazbe ali ih nije u mogućnosti razvrstati po navedenim stilovima.	Poznaje dio obrađenih cjelovitih skladbi ili dijelova različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) i uz poticaj ih razvrstava po navedenim stilovima.	Poznaje većinu obrađenih cjelovitih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) te ih je u mogućnosti samostalno razvrstati po navedenim stilovima.
ISHOD: OŠ GK A.3.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači – oblik.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama isključivo uz pomoć učitelja te uspoređujući sa prethodno slušanim skladbama i sastavnicama u njima.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama.	Temeljem slušanja samostalno uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama imenujući i razlikujući jednu od druge.
DOMENA B. IZRAŽAVANJE GLAZBOM I UZ GLAZBU			
ISHOD: OŠ GK B.3.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Isključivo uz poticaj sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, teško usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Nevoljko i nerealno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Uglavnom sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Rado i aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Realno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu te daje sugestije za poboljšanje iste.
ISHOD: OŠ GK B.3.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Nevoljko pjeva/izvodi pjesme i brojalice, pri čemu ne uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno i rado pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).

ISHOD: OŠ GK B.3.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Uz poticaj i intervencije učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe. Potrebno učestalo skretanje pozornosti na uvažavanje glazbeno-izražajnih sastavnica.	Uglavnom samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uz povremeno skretanje pozornosti na glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno i rado izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice.
ISHOD: OŠ GK B.3.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Tek uz poticaj stvara melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	U skupini stvara jednostavne melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Samostalno stvara kreativne i složene melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.
Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ne nepravilan i često nemajenski način te uz čestu intervenciju i korekciju učitelja.	Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi uz manja odstupanja u tekstu i/ili ritmu. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira uglavnom točno.	Samostalno svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme ili brojalice koje pjeva/izvodi. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira točno. Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ispravno.
DOMENA C: GLAZBA U KONTEKSTU			
ISHOD: OŠ GK C.3.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Glazbene primjere sluša uz česta skretanja pozornosti na sadržaje slušanja. Teško i uz poticaje prepoznaje različite uloge glazbe.	Pozorno sluša glazbene primjere uz manje intervencije učitelja. Dio slušanih glazbenih primjera pravilno kategorizira po ulozi (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Slušanjem glazbenih primjera samostalno prepoznaje različite uloge glazbe. Samoinicijativno i samostalno daje primjere i ostalih skladbi u istoj vrsti glazbe.

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za treći i nadodani element: **Odgovni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINKI RADA	Niti uz poticaj ne želi raditi kao dio skupine niti samostalno. Ne prihvaća pravila. Neprimjerenog se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjerenog se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjerenog. Uglavnom nosi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjerenog. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke (izrada plakata, jednostavnih glazbala..) prihvaća i odradjuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- *brojevi*
- *algebra i funkcije*
- *oblik i prostor*
- *mjerenje*
- *podatci, statistika i vjerojatnost*

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- *opisuje matematičke pojmove*
- *odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata*
- *upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.*

2. Matematička komunikacija:

- *koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanoome izražavanju*
- *koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka*
- *prelazi između različitih matematičkih prikaza*
- *svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama*
- *postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljenoga pitanja*
- *organizira informacije u logičku strukturu*
- *primjereno se koristi tehnologijom.*

3. Rješavanje problema:

- *prepoznaće relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja*
- *uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema*
- *modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu*
- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*

- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema
- generalizira rješenje.

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- usmena ispitivanja
- opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti
- analiza mape radova
- procjena učeničke rasprave
- analiza učeničkih izvješća

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Matematiku.

ISHOD: MAT OŠ A.3.1. Služi se prirodnim brojevima do 10 000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000</i> “ po zadanim elementima	Uz metodički predložak djelomično čita i zapisuje brojeve do 10 000 brojkama i zadanim brojevnim riječima.	Čita uz pomoć i prepisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Čita i zapisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima uz manje greške.	Brzo i točno čita i zapisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima.
Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje prikazuje troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Uz manje pogreške prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Samostalno, brzo i točno prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.
Koristi se tablicom mjesnih vrijednosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se tablicom mjesnih vrijednosti</i> “ po zadanim elementima.	Teško i uz stalnu pomoć uočava razlike među dekadskim jedinicama te njihovom smještaju u tablici mjesnih vrijednosti.	Uz manje poticaje prikazuje brojeve u tablici mjesnih vrijednosti.	Prikazuje brojeve u tablici mjesnih vrijednosti.	Lako i brzo uočava odnose među dekadskim jedinicama samostalno ih smještajući u tablicu mjesnih vrijednosti.
Služi se dekadskim sustavom brojeva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>služi se dekadskim sustavom brojeva</i> “ po zadanim elementima.	Služi se dekadskim sustavom brojeva uz povremene greške.	Služi se dekadskim sustavom brojeva.	Razvrstava brojeve dekadskog sustava po zadanim kriterijima.	Uočava i objašnjava način i pravilo nizanja brojeva u dekadskom sustavu brojeva.
Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica</i> “ po zadanim elementima.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica dovršavajući zadane primjere.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica uz povremene poticaje.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica te algoritam rastavljanja primjenjuje u rješavanju povezanih matematičkih problema.
Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje mjesne</i>	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka	Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj	Uredno i samostalno crta tablicu mjesnih vrijednosti i

	vrijednosti pojedinih znamenaka" po zadanim elementima.	samo uz pomoć tablice mjesnih vrijednosti.		prikazuje zadane brojeve.	u njoj prikazuje zadane brojeve.

ISHOD: MAT OŠ A.3.2. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1000.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastome broju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastome broju“ po zadanim elementima.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka u troznamenkastome samo uz pomoć tablice mjesnih vrijednosti.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka troznamenkastih brojeva.	Crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane troznamenkaste brojeve.	Uredno i samostalno crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje troznamenkaste brojeve, navedene sadržaje povezuje sa zbrajanjem višekratnika dekadskih jedinica.
Mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1 000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1 000“ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Djelomično točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Uz manje nesigurnosti mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Brzo, sigurno i točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.
Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstvo komutativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja“ po zadanim elementima.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika i vezu zbrajanja i oduzimanja završavajući započete jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja te se njome služi uz poticaj.	Uočava pravilo komutativnosti i primjenjuje ga samostalno i točno, koristi se vezom zbrajanja i oduzimanja olakšavajući si rješavanje zadataka.
Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja“ po zadanim elementima.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima i uz navođenje.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima.	Uglavnom precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.	Precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja u zadanim zadatcima te se dobivenom procjenom koristi pri rješavanju zadataka
Pisano zbraja i oduzima primjenjujući	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pisano zbraja i oduzima“	Uz pomoć učitelja primjenjuje odgovarajući	Uz povremene pogreške i sugestije pisano zbraja i oduzima	Pisano zbraja i oduzima primjenjujući	Brzo i točno pisano zbraja i oduzima primjenjujući

odgovarajući matematički zapis.	<i>primjenjujući odgovarajući matematički zapis</i> po zadanim elementima.	matematički zapis te, uz navođenje, pisano zbraja i oduzima.	primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	odgovarajući matematički zapis.	odgovarajući matematički zapis.
Imenuje članove računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje članove računskih operacija“ po zadanim elementima.	Djelomično točno imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova zbrajanja i oduzimanja.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova u zbrajanju i oduzimanju te iste koristi u komunikaciji na satu.
Rješava tekstualne zadatke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rješava tekstualne zadatke“ po zadanim elementima.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s nestalnom razinom točnosti.	Rješava tekstualne zadatke uz manje nesigurnosti.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.

ISHOD: MAT OŠ A.3.3. Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Dijeli brojeve do 100 s ostatkom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „dijeli brojeve do 100 s ostatkom“ po zadanim elementima.	Uz podršku učitelja dijeli brojeve do 100 s ostatkom.	Dijeli brojeve do 100 s ostatkom sporo i nesigurno.	Uglavnom točno dijeli brojeve do 100	Brzo i samostalno dijeli brojeve do 100 s ostatkom.
Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom“ po zadanim elementima.	Uz stalno podsjećanje povezuje množenje kao dijeljenju suprotnu računsku radnju.	Provjerava rješenje pri dijeljenju zaboravljajući umnošku pridružiti ostatak.	Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.	Samoinicijativno provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.
Rješava tekstualne zadatke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rješava tekstualne zadatke“ po zadanim elementima.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke za nestalnom razinom točnosti.	Rješava tekstualne zadatke uz manju nesigurnost.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.

ISHOD: MAT OŠ A.3.4. Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1000 jednoznamenkastim brojem.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN

Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja“ po zadanim elementima.	Uz sugestije učitelja primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Uz povremene poticaje primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Samostalno i točno rabi odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.
Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i distributivnost).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i distributivnost)“ po zadanim elementima.	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti ne koristeći ih samostalno prilikom rješavanja zadataka.	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje komutativnost i distributivnost prilikom računanja.
Primjenjuje veze između računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje veze između računskih operacija“ po zadanim elementima.	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze množenja i dijeljenja.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između množenja i dijeljenja.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između množenja i dijeljenja.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između množenja i dijeljenja olakšavajući si računanje.
Množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1 000“ po zadanim elementima.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000 uz djelomičnu točnost.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000 uz manje nesigurnosti.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000.	Točno, sigurno i brzo množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000.
Pisano dijeli na dulji i kraći način.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pisano dijeli na dulji i kraći način“ po zadanim elementima.	Isključivo uz vođenje učitelja pisano dijeli na dulji način.	Pisano dijeli na dulji i kraći način uz povremene intervencije učitelja.	Pisano dijeli na kraći način uz manje nesigurnosti i podršku učitelja.	Samostalno i točno pisano dijeli na kraći način.

ISHOD: MAT OŠ A.3.5. Izvodi više računskih operacija.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Određuje vrijednosti izraza sa zagradama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje vrijednosti izraza sa zagradama“ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka određuje vrijednosti izraza sa zagradama.	Prema opetovanim smjernicama rješava zadatke sa zagradama.	Rješava zadatke sa zagradama.	Objašnjava pravila računanja sa zagradama, primjenjuje ih, te lako i brzo računa zadane zadatke.

Određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja računa zadatke s više računskih radnji uz podsjećanja na pravila računanja.	Djelomično točno računa zadatke s više računskih radnji uz podsjećanja na pravila računanja.	Uglavnom samostalno računa zadatke s više računskih radnji.	Uočava i argumentirano objašnjava pravila vezana uz izvođenje više računskih radnji te zadatke u kojima se one javljaju rješava samostalno i točno.
Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost)</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Svojstva komutativnosti i distributivnosti ne primjenjuje samoinicijativno prilikom rješavanja zadataka.	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje komutativnost i distributivnost prilikom računanja.
Primjenjuje veze među računskim operacijama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje veze među računskim operacijama</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze između računskih operacija.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između računskih operacija.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između računskih operacija.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između računskih operacija olakšavajući si računanje.
Imenuje članove računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje članove računskih operacija</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično imenuje članove računskih operacija.	Imenuje članove računskih operacija.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova računskih operacija.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova računskih operacija te iste koristi u komunikaciji na satu.
Rješava različite vrste zadataka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rješava različite vrste zadataka</i> “ po zadanim elementima.	Rješava različite vrste zadataka uz asistenciju i podsjećanje na pravila računanja sa zagradama i izvođenja više računskih radnji.	Rješava različite vrste zadataka uz povremena podsjećanja na pravila računanja sa zagradama i izvođenja više računskih radnji.	Rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama.	Brzo i točno rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama koristeći svojstva računskih operacija.

ISHOD: MAT OŠ A.3.6. Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN

Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemских situacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemских situacija</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično točno primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju najjednostavnijih problemских situacija iz neposredne okoline.	Primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju jednostavnih problemских situacija iz neposredne okoline.	Uglavnom samostalno primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemских situacija.	Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemских situacija.

ALGEBRA I FUNKCIJE

ISHOD: MAT OŠ B.3.1. Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Koristi se slovom kao oznakom za broj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se slovom kao oznakom za broj</i> “ po zadanim elementima.	Teško uviđa matematički smisao zamjene slova brojevima.	Uz poticaj učitelja se koristi slovom kao oznakom za broj.	Koristi se slovom kao oznakom za broj.	Uviđa pojam nepoznanice te ju koristi i u ostalim oblicima, a ne samo kao slovo.
Uvrštava zadani broj umjesto slova.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uvrštava zadani broj umjesto slova</i> “ po zadanim elementima.	Slijedeći započete primjere u mogućnosti je računati zadatke mijenjajući broj za slovo.	Tek nakon niza primjera uvrštava zadani broj umjesto slova.	Uz manju pomoć izračunava vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i provjerava točnost dobivenoga rješenja.	Uviđa pojam nepoznanice te koristi točan matematički zapis za rješavanje zadanih zadataka.
Određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti</i> “ po zadanim elementima.	Rješava zadatke sa nepoznanicama uz stalnu podršku i konkrete.	Uz povremenu pomoć i djelomično točno rješava zadatke sa nepoznanicama.	Uglavnom točno i samostalno računa zadatke s nepoznatim članom.	Koristeći se vezama među računskim operacijama samostalno određuje vrijednost nepoznatoga broja.
Primjenjuje svojstva računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje svojstva računskih operacija</i> “ po zadanim elementima.	Izključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Primjenjuje svojstva računskih operacija u sugestivnim zadatcima ne koristeći ih samostalno prilikom	Uglavnom uspješno primjenjuje svojstva računskih operacija.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje svojstva računskih operacija prilikom računanja.

			rješavanja ostalih zadataka.		
Primjenjuje veze među računskim operacijama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje veze među računskim operacijama“ po zadanim elementima.	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze između računskih operacija.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između računskih operacija rješavajući jednostavne postavljene probleme.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između računskih operacija rješavajući tako problemske situacije.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između računskih operacija rješavajući tako problemske situacije.

OBLIK I PROSTOR

ISHOD: MAT OŠ C.3.1. Opisuje i crta točku, dužinu, polupravac i pravac te njihove odnose.

RADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Crta i označava točke i dužine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta i označava točke i dužine“ po zadanim elementima.	Crta dužinu i označava točke uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužinu i označava točke uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, imenuje dužine uglavnom redovno primjenjujući oznake za dužine.	Uredno crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, imenuje dužine pravilno primjenjujući oznake za dužine.
Upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu“ po zadanim elementima.	Uz poticaj povezuje sliku pravca sa njegovom definicijom.	Imenuje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Opisuje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Argumentirano objašnjava i primjerima potkrepljuje svojstva pravca.
Crta i označava pravac i polupravac.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta i označava pravac i polupravac“ po zadanim elementima.	Crta pravac i polupravac i označava točke uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora.	Crta pravac i polupravac, označava točke uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora.	Crta pravac i polupravac koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način.	Uredno crta pravac i polupravac koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način.
Crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke“ po zadanim elementima.	Crta dužinu uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužinu uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno isticanje točaka i označavanje dužine.	Crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, dogovorenim oznakama ističe točke, imenuje dužine pravilno	Uredno crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, dogovorenim oznakama ističe točke, imenuje dužine pravilno

				imenuje dužine po krajnjim točkama uglavnom redovno primjenjujući oznake za dužine.	primjenjujući oznake za dužine.
Određuje i crta pripadnost točaka pravcu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje i crta pripadnost točaka pravcu“ po zadanim elementima.	Podsjećanjem na dogovoren način obilježavanja i na urednost, crta točke na pravcu i djelomično točno određuje pripadnost istih pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja, uglavnom točno i samostalno, crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja, uredno i samostalno, crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.

ISHOD: MAT OŠ C.3.2. Prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Crta pravac i njegove dijelove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta pravac i njegove dijelove“ po zadanim elementima.	Crta pravac uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje pravca.	Crta pravac uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje pravca.	Crta pravce koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, imenuje ih uglavnom točno primjenjujući oznake za pravce.	Uredno crta pravce koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, imenuje pravce pravilno primjenjujući oznake njihovo obilježavanje.
Crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite)“ po zadanim elementima.	Crta međusobne odnose pravaca uz podsjećanje na urednost i pravilno korištenje geometrijskog pribora, uz podsjećanje i poticaj razlikuje okomite od ostalih ukrštenih pravaca.	Crta međusobne odnose pravaca uz podsjećanje na urednost i pravilno korištenje geometrijskog pribora, neprecizno crta okomite pravce.	Opisuje i crta međusobne odnose pravaca uz manju nesigurnost.	Objašnjava međusobne odnose pravaca te ih crta uredno uz pravilno korištenje geometrijskog pribora.
Prvcima koji se sijeku određuje sjecište.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prvcima koji se sijeku“	Određuje sjecište pravaca na najjednostavnijim	Prvcima koji se sijeku određuje sjecište.	Samostalno određuje sjecište pravaca na geometrijskim crtežima.	Samostalno i brzo tumači i komplikirane geometrijske crteže uočavajući i

	<i>određuje sjecište</i> po zadanim elementima.	geometrijskim crtežima.			obilježavajući sjecišta pravaca.
Primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca</i> “ po zadanim elementima.	Na jednostavnim primjerima i djelomično točno primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Tumači jednostavnije geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.	Samostalno i brzo tumači i geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.	Samostalno i brzo tumači i komplikirane geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.

ISHOD: MAT OŠ C.3.3. Služi se šestarom u crtanju i konstruiranju.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora</i> “ po zadanim elementima.	Služi se šestarom uz opetovano podsjećanje na pravilno držanje i poteze.	Služi se šestarom uglavnom na pravilan način.	Pravilno se služi šestarom pri čemu, uglavnom uredno, konstruira zadane geometrijske crteže.	Pravilno se služi šestarom pri čemu uredno konstruira zadane geometrijske crteže.
Šestarom se služi u crtjanju i prenošenju duljine određene duljine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>šestarom se služi u crtjanju i prenošenju duljine određene duljine</i> “ po zadanim elementima.	Geometrijski crtež prenošenja duljina zadanih duljina šestarom je nedovoljno uredan, neprecizan i nesamostalan.	Služi se šestarom u crtjanju i prenošenju duljine određene duljine pri čemu su, zbog nepravilnog korištenja šestara, duljine prenesenih duljina neprecizne.	Služi se šestarom u crtjanju i prenošenju duljine određene duljine konstruirajući zadani geometrijski crtež.	Služi se šestarom u crtjanju i prenošenju duljine određene duljine pri čemu dobiva uredan i točan geometrijski crtež.
Konstruira kružnicu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>konstruira kružnicu</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalnu pomoć učitelja konstruira kružnicu.	Konstruira kružnicu pri čemu ne pazi na urednost iste.	Konstruira kružnicu.	Samostalno i uredno konstruira kružnicu te objašnjava njena svojstva.
Crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica</i> “ po zadanim elementima.	Uz naputke „korak po kora“ crta pravokutnik i kvadrat ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.	Crta pravokutnik i kvadrat ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.	Uglavnom uredno i točno crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.	Uredno i točno crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica pravilno se služeći geometrijskim priborom.

		upotrebi geometrijskog pribora.			
MJERENJE					
ISHOD: MAT OŠ D.3.1. Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar)</i> “ po zadanim elementima.	Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine, ne uočava međusobni odnos.	Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine, uočava međusobni odnos tek uz pomoć učitelja.	Razlikuje i objašnjava jedinične dužine za mjerjenje dužine, procjenjuje međusobni odnos.	Dovodi u vezu jedinične dužine za mjerjenje dužine, tumači međusobni odnos.
Imenuje i crta dužinu zadane duljine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje i crta dužinu zadane duljine</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine ne koristeći se geometrijskim priborom ili ga koristi na nepravilan način.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom tek uz podsjećanje na korištenje i pravilnu primjenu istoga.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uglavnom na ispravan način.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uvijek i na ispravan način.
Mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom.	Neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom.	Mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom.	Točno i precizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjerom jediničnom dužinom.
Zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice</i> “ po zadanim elementima.	Proizvoljno zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Uz poticaj zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Rangira i zapisuje duljinu dužine mernim brojem i znakom mjerne jedinice objašnjavajući razliku između istih.

Duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Uglavnom točno duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima dajući objašnjenja za svaki zapis.
Procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu</i> “ po zadanim elementima.	Teško procjenjuje duljinu dužine i jednostavnije primjere usporedbe udaljenosti objekata u metrima.	Uz pomoć i predloške procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Točno procjenjuje duljinu dužine i udaljenosti objekata u metrima.
Računa s jedinicama za mjerjenje dužine (u skupu brojeva do 1 000).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za mjerjenje dužine (u skupu brojeva do 1000)</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom netočno računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	S djelomičnom točnošću računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	Samostalno i točno računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.

ISHOD: MAT OŠ D.3.2. Procjenjuje i mjeri masu tijela.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava masu kao svojstvo tijela.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava masu kao svojstvo tijela</i> “ po zadanim elementima.	Uz vođenje učitelja uočava kako je masa svojstvo tijela.	Prema zadanim smjernicama uočava kako je masa svojstvo tijela.	Uglavnom samostalno tumači i potkrjepljuje primjerima kako je masa svojstvo tijela.	Argumentirano tumači i potkrjepljuje primjerima kako je masa svojstvo tijela.
Uspoređuje mase tijela.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje mase tijela</i> “ po zadanim elementima.	Uz vođenje „korak po korak“ uspoređuje mase zadanih tijela.	Uglavnom točno uspoređuje mase zadanih tijela.	Uspoređuje mase zadanih tijela.	Samostalno, precizno i točno uspoređuje mase različitih tijela.
Imenuje jedinice za mjerjenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje jedinice za mjerjenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona)</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i asistenciju navodi jedinice za mjerjenje mase.	Uz teškoće navodi jedinice za mjerjenje mase.	Uglavnom točno jedinice za mjerjenje mase.	U zadatcima primjenjuje odnose mjernih jedinica za mjerjenje mase.

Upoznaje različite vage i postupak vaganja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upoznaje različite vage i postupak vaganja</i> “ po zadanim elementima.	Masu zadanih predmeta važe na neispavan način, ne vodeći računa o točnom zapisivanju mase predmeta.	Vaganje i zapisivanje podataka vrši uz naputke učitelja.	Mase zadanih predmeta važe na ispravan način, podatke zapisuje uglavnom točno.	Poznaje različite vage, njihove namjene te postupak vaganja na njima uz primjenu optimalnih mjernih jedinica.
Procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine)</i> “ po zadanim elementima.	Teško procjenjuje masu promatranoga tijela, dobivene vrijednosti zapisuje uz asistenciju učitelja.	Uz pomoć i predloške procjenjuje masu zadanoga tijela, dobivene vrijednosti zapisuje uz djelomičnu točnost.	Procjenjuje masu zadanoga tijela, pravilno zapisuje dobivenu vrijednost.	Točno procjenjuje masu zadanoga tijela, brzo i pravilno zapisuje dobivenu vrijednost.
Iskazuje odnose mjernih jedinica za masu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>iskazuje odnose mjernih jedinica za masu</i> “ po zadanim elementima.	Tek uz pomoć promatranih predložaka uspijeva iskazati odnose mjernih jedinica za masu.	Uz povremenu podršku učitelja iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te usvojeno znanje primjenjuje u praktičnim situacijama.	Uglavnom točno iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te je usvojeno znanje u mogućnosti primjeniti.	Precizno i točno iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te usvojeno znanje primjenjuje u praktičnim situacijama.
Računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1000).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1000)</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom netočno računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	S djelomičnom točnošću računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	Samostalno i točno računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.

ISHOD: MAT OŠ D.3.3. Određuje opseg likova.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika</i> “ po zadanim elementima.	Nepotpuno citira opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika bez dodatnog objašnjenja.	Citira opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika bez dodatnog objašnjenja.	Objašnjava značenje opsega, usvojeno znanje uglavnom samostalno koristi za rješavanje zadataka.	Znanje o opsegu kao duljini ruba geometrijskoga lika koristi za rješavanje matematičkih problema.
Mjeri duljinu dužine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri</i>	Uz vođenje i usmjeravanje mjeri	Uz dodatne naputke mjeri duljine zadanih dužina	Uglavnom točno mjeri duljine zadanih dužina zapisujući	Precizno mjeri duljine zadanih dužina zapisujući

	<i>duljinu dužine</i> po zadanim elementima.	duljine zadanih dužina, vrijednosti zapisuje uz poteškoće.	dužina, vrijednosti zapisuje proizvoljno.	zapisujući iste odgovarajućim mjernim jedinicama.	iste odgovarajućim mjernim jedinicama.
Mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg formalnim načinima.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika neformalnim i formalnim načinima.	Uglavnom točno mjeri opseg zadanoga lika neformalnim i formalnim načinima.	Uočava rješenja prilikom mjerjenja opsega različitih dimenzija i oblika, primjenjuje ih u praksi.
Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica</i> “ po zadanim elementima.	Uz navođenje određuje opseg geometrijskih likova kao zbroj duljina njihovih stranica.	Uz povremeni poticaj određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Točno određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica samostalno izvodeći i primjenjujući formule za računanje opsega zadanih geometrijskih likova.
Procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika.	Uglavnom točno procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika.	Točno procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika obrazlažući sve korake mjerjenja.

ISHOD: MAT OŠ D.3.4. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Primjenjuje pojам volumena (obujma, zapremnine) tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje pojam volumena (obujma, zapremnine) tekućine</i> “ po zadanim elementima.	Neprecizno i proizvoljno primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Uz poticaj, u uglavnom odgovarajućem kontekstu, primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine u odgovarajućem kontekstu.	U svom rječniku, spontano primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.
Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Samostalno uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Povezujući sa ranijim iskustvima predlaže različite namjene posuda za čuvanje tekućine.

Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje vezu između oblika i volumena tekućine</i> “ po zadanim elementima.	Na najjednostavnijim primjerima i uz stalno vođenje opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Na jednostavnijim primjerima opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Argumentirano opisuje vezu između oblika i volumena tekućine koristeći se ranijim iskustvima i procjenom.
Procjenjuje i mjeri volumen tekućine preljevanjem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje i mjeri volumen tekućine preljevanjem</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.	Uglavnom točno procjenjuje i mjeri volumen.	Objašnjava standardne mjerne jedinice za tekućinu, točno procjenjuje i mjeri volumen.
Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar)</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar) nestalnom točnošću.	Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar) nestalnom točnošću.	Navodi standardne mjerne jedinice za tekućinu uglavnom uspješno ih stavljajući u suodnos.	U zadatcima primjenjuje odnose mjernih jedinica za tekućine.

PODACI, STATISTIKA I VJEROJATNOST

ISHOD: MAT OŠ E.3.1. Služi se različitim prikazima podataka.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Nabrala različite vrste prikaza podataka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>nabrala različite vrste prikaza podataka</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom točno nabrala različite vrste prikaza podataka.	Nabrala različite vrste prikaza podataka.	Uočava i objašnjava razlike između različitih grafova, tablica i dijagrama.	Uočava i objašnjava razlike između različitih grafova, tablica i dijagrama predlažući različite grafove za unos različitih podataka.
Koristi se nazivima redak i stupac.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se nazivima redak i stupac</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka se koristi nazivima redak i stupac.	Uglavnom točno se koristi nazivima redak i stupac.	Koristi se nazivima redak i stupac.	Kao dio svakodnevnog govora koristi izraze redak i stupac.
Prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijagramima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijagramima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i usmjeravanje prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijagramima.	Uvrštava podatke u jednostavnije zadane tablice i stupčaste dijagrame.	Samostalno prikazuje podatke u zadanim tablicama i stupčastim dijagramima.	Samostalno konstruira različite oblike tablica i dijagrama te u njih točno upisuje podatke.

Služi se različitim prikazima podataka.	Učenik ne ostvaruje sastavnici ishoda „ <i>služi se različitim prikazima podataka</i> “ po zadanim elementima.	Uz vođenje učitelja podatke razvrstava u točno zadane forme.	Uglavnom točno podatke razvrstava u unaprijed zadane forme.	Razvrstava podatke u različite vrste grafova pri čemu odabire primjerene prikaze za određeni podatak.	Razvrstava podatke u različite vrste grafova koje sam/sama konstruira i osmišljava te se njima služi u rješavanju problema.

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A),
- Promjene i odnosi (oznaka B),
- Pojedinac i društvo (oznaka C)
- Energija (oznaka D).

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- usvojenost znanja
- istraživačke vještine.

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izведенog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodu i društvo.

A. ORGANIZIRANOST SVIJETA OKO NAS

ISHOD: PID OŠ A.3.1. Učenik zaključuje o organiziranosti prirode.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje osnovna obilježja živih bića.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje osnovna obilježja živih bića</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće neka od osnovnih obilježja živih bića.	Prepoznaće osnovna obilježja živih bića.	Opisuje osnovna obilježja živih bića.	Opisuje i uspoređuje osnovna obilježja živih bića.
Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.)</i> “ po zadanim elementima.	Izključivo uz predložak i uz stalne upute razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.) prema unaprijed određenim kriterijima.	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.) bez dodatne pomoći. Objasnjava razvrstano.
Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.)</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih uz pomoć i prema primjerima razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih prema određenom planu i kriterijima razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.) uz kraće dodatne upute.	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).
Prepoznaće osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće neke od osnovnih dijelova biljke.	Prepoznaće osnovne dijelove biljke, ali njihovu ulogu prepoznaće uz pomoć.	Prepoznaće osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu.	Prepoznaće osnovne dijelove biljke i objašnjava njihovu ulogu.
Istražuje različita svojstva i stanja vode.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>istražuje različita svojstva i stanja vode</i> “ po zadanim elementima.	U malim spoznajnim koracima i uz stalno nadgledanje istražuje različita svojstva i stanja vode.	Uz unaprijed pripremljeni plan istražuje različita svojstva i stanja vode.	Istražuje različita svojstva i stanja vode.	Istražuje različita svojstva i stanja vode i zaključuje o njima na temelju istraženoga.

Uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...)“ po zadanim elementima.	Uočava vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava i razlikuje neke vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava, razlikuje i uspoređuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).
Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti“ po zadanim elementima.	Prepoznaje da se tijelo sastoji od dijelova – organa, ali ih samostalno ne nabraja i teže shvaća da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Prepoznaje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti. Navodi načine brige o organizmu.

ISHOD: PID OŠ A.3.2. Učenik prikazuje vremenski slijed događaja i procjenjuje njihovu važnost.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena i procjenjuje njihovu važnost“ po zadanim elementima.	Isključivo prema primjeru prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.).	Prema primjeru prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.).	Uz kraće upute i pojašnjenja prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.).	Prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crti ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućljeće na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.

ISHOD: PID OŠ A.3.3. Učenik zaključuje o organiziranosti lokalne zajednice, uspoređuje prikaze različitih prostora.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaže organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.) uz konkretnе primjere.	Uz navođenje nabraja organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Nabraja organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Nabraja i opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).
Imenuje strane svijeta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje strane svijeta</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta (sporedne uz navođenje).	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta te ih uz manje navođenje određuje u neposrednoj stvarnosti.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta i kratice istih bez greške te ih u neposrednoj stvarnosti određuje.
Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju</i> “ po zadanim elementima.	Teže prepoznaže pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti). Ista primjenjuje metodom pokušaja i pogrešaka.	Prepoznaže pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti), ali ih primjenjuje uz pomoć.	Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.).	Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.) i uspoređuje s neposrednom okolinom (plan mjesta škole i dijela grada u kojem se škola nalazi i učenik živi).
Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom</i> “ po zadanim elementima.	Šturo i nedovoljno opisuje izgled zavičaja, teško ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom uz pomoć i pojašnjenja ili slijedi primjere suučenika.	Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Uspoređuje i opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.

Opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje prometnu povezanost zavičaja</i> “ po zadanim elementima.	Slijedeći primjer kratko i neprecizno djelomično opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Djelomično opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Opisuje prometnu povezanost zavičaja, imenuje značajne prometnice i važnost istih, nabraja vrste razvijenog prometa u zavičaju.	Opisuje i objašnjava prometnu povezanost zavičaja primjenjujući dosad usvojene sadržaje o prometu, nabraja i opisuje vrste prometa u zavičaju i njihovu važnost u gospodarstvu zavičaja.

B: PROMJENE I ODNOŠI

ISHOD: PID OŠ B.3.1. Učenik raspravlja o važnosti odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba</i> “ po zadanim elementima.	Povremeno se brine o svome zdravlju, ali je potrebno stalno podsjećanje, kao i na održavanje higijenskih navika. Potrebno je sustavno razvijati odgovornost prema sebi i drugima, kao i svome zdravlju i zdravlju drugih osoba.	Većinom se ponaša odgovorno prema sebi i drugima, svome zdravlju, ali ne uvek i zdravlju drugih osoba (ponekad je potrebno podsjećati na odgovorno ponašanje kako prema sebi, tako i prema drugima).	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba i shvaća važnost brige o zdravlju.	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba te svojim ponašanjem služi za primjer.
Prepoznaže važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaže važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji)</i> “ po zadanim elementima.	Ponekad prepoznaže važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Prepoznaže važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Prepoznaže i nastoji očuvati važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Prepoznaže važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji), nastoji djelovati u svojoj neposrednoj okolini, daje primjere i savjete drugima o važnosti tjelesnog i mentalnoga zdravlja (ne provodi slobodno vrijeme isključivo za računalom, redovito održava higijenu, boravi na svježem zraku i sl.).

Odgovorno se ponaša prema biljkama i životnjama u zavičaju i širem prostoru.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovorno se ponaša prema biljkama i životnjama u zavičaju i širem prostoru</i> “ po zadanim elementima.	Teže shvaća pojam odgovornosti i odgovornog ponašanja te je potrebno primjerima i konkretnim uputama (na primjer na putu od škole do kuće, boravak u Školi u prirodi) nabrojiti koja su ponašanja nepoželjna.	Relativno se odgovorno ponaša prema biljkama i životnjama u zavičaju i širem prostoru, ali se zna povoditi za skupinom u negativnim oblicima ponašanja.	Odgovorno se ponaša prema biljkama i životnjama u zavičaju i širem prostoru prema naučenim i usvojenim obrascima (kućica za ptice, proljetnice-ne bere).	Odgovorno se ponaša prema biljkama i životnjama u zavičaju i širem prostoru, ne gazi tratinu, ne bere biljke radi zabave, hrani ptičice zimi i slično.
Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju isključivo prema primjerima.	Ukoliko se navede i potakne primjerom, Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju.	Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju uz manju dopunu od strane učitelja.	Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju i zaključuje o istome.
Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće u primjerima djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka, ali ne opisuje ih samostalno.	Prema dostupnim primjerima i uz navođenje opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka i predviđa posljedice.
Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo prema opisima i točno navedenim primjerima prepoznaće utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Prepoznaće utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš i daje primjere (previše sjedenja za računalom šteti kralježnici i vidu i slično).

ISHOD: PID OŠ B.3.2. Učenik zaključuje o promjenama i odnosima u prirodi te međusobnoj ovisnosti živih bića i prostora na primjerima iz svoga okoliša.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaće važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite</i>	Prepoznaće važnost biljaka i životinja za život ljudi	Prepoznaće važnost biljaka i životinja za život ljudi i uz pomoć daje vlastite primjere.	Prepoznaće i razlikuje važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere.	Prepoznaće, razlikuje i opisuje važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere koje dovodi uvezu.

	<i>primjere</i> po zadanim elementima.				
Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka</i> “ po zadanim elementima.	Prema zadanim primjerima prepoznaće međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Prepoznaće međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka i daje primjere.
Objašnjava povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz navođenje i postavljanje jednoznačnih pitanja nabraja povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja i opisuje povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja, opisuje i objašnjava povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.
Zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično prepoznaće uzroke i posljedice u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Prepoznaće uzroke i posljedice u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Prema kraćem navođenju od strane učitelja zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i izvodi zaključke.

ISHOD: PID OŠ B.3.3. Učenik se snalazi u promjenama i odnosima tijekom vremenskih ciklusa te analizira povezanost vremenskih ciklusa s događajima i važnim osobama u zavičaju.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje</i>	Postavljanjem jednoznačnih pitanja opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje	Slijedeći primjer ili izlaganje suučenika opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje	U većoj mjeri uspješno opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje	Samostalno i točno opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje

	<i>značajne događaje u svome životu“ po zadanim elementima.</i>	<i>značajne događaje u svome životu uz pomoć.</i>	<i>značajne događaje u svome životu.</i>	<i>značajne događaje u svome životu.</i>	<i>značajne događaje u svome životu.</i>
Uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično i uz pomoć uspoređuje prošlost i sadašnjost, ali ne predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Djelomično uspoređuje prošlost i sadašnjost, uz pomoć predviđa promjene i odnose u budućnosti	Čineći manje greške uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.
Raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka</i> “ po zadanim elementima.	Sluša raspravu o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka, ali ne sudjeluje niti raspravlja o istome.	Sudjeluje u raspravi slušanjem o o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka, ali ne iznosi svoja stajališta ili zaključke.	Uz poticaj raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka.	Raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka. Samostalno izvodi zaključke o utjecaju pojedinaca na život čovjeka u sadašnjosti i budućnosti.
Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga (geografske karte, vremenska prognoza...), IKT-a, ovisno o uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga ikt-a, ovisno o uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje na gotovom prikazu (lenti ili vremenskoj crti, crtežu i slično) događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl. Teže ih samostalno predviđa u budućnosti.	Uz predložak prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl. Teže ih samostalno predviđa u budućnosti.	Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa uz manji poticaj u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl.	Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga (geografske karte, vremenska prognoza...), IKT-a, ovisno o uvjetima.

ISHOD: PID OŠ B.3.4. Učenik se snalazi u prostoru, tumači plan mjesta i kartu zavičaja, izrađuje plan neposrednoga okružja i zaključuje o povezanosti prostornih obilježja zavičaja i načina života ljudi.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Snalazi se u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „snalazi se u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta nakon opetovanog ponavljanja.“ po zadanim elementima.	Djelomično se snalazi u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta nakon opetovanog ponavljanja.	Većinom se snalazi u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta uz poticaj i kraće navođenje.	Snalazi se u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.	Snalazi se s lakoćom u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.
Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi)“ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Djelomično čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi) uz poneke greške.	Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).
Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „kreće se od točke a do točke b koristeći se planom“ po zadanim elementima.	Povremeno i dosta slabo se kreće od točke A do točke B koristeći se planom. Upute trebaju biti jasne i jednoznačne.	Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom uz jasno određene upute.	Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom povremeno tražeći pomoć.	Samostalno se i bez greške snalazi na planu i kreće od točke A do točke B koristeći se planom.
Izrađuje/prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izrađuje/prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima“ po zadanim elementima.	Prepoznaje, ali samostalno ne prikazuje plan neposrednoga okružja ni na jednostavan način.	Prikazuje plan neposrednoga okružja na jednostavan način (na primjer tlocrtom).	Prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima (tlocrt i crtež).	Izrađuje i prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima (tlocrtom, digitalnim snimkom, crtežom i slično).
Prepoznaje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.“	Uz pomoć i pitanja koja navode na odgovor prepoznaje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepoznaje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepoznaje i razlikuje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.

	<i>obzor</i> “ po zadanim elementima.	vremenskih uvjeta na obzor.			
Čita geografsku kartu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „čita geografsku kartu“ po zadanim elementima.	Slabo ili gotovo nikako čita geografsku kartu. Tek uz brojna ponavljanja označava i pokazuje ključne pojmove na karti.	Uz poticaj čita geografsku kartu.	Čita geografsku kartu.	Čita i snalazi se na geografskoj karti.
Prepoznaje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi“ po zadanim elementima.	Tek uz višebrojna ponavljanja prepoznaje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi, ali ih i pokazuje ponavljući za modelom.	Prepoznaje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.	Prepoznaje i nabrala prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi, pokazuje ih uz manje greške.	Prepoznaje, nabrala i pokazuje prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.

C: POJEDINAC I DRUŠTVO

ISHOD: PID OŠ C.3.1. Učenik raspravlja o ulozi, utjecaju i važnosti zavičajnoga okružja u razvoju identiteta te utjecaju pojedinca na očuvanje baštine.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima“ po zadanim elementima.	Djelomično i sasvim slabo sudjeluje u raspravi o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Sudjeluje u raspravi o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima tako što stavove iznosi nakon ostalih suučenika, kada prikupi dovoljno ideja.	Uz poticaj od strane učitelja ili suučenika raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.
Raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života.“	Isključivo uz poticaj ili prema primjerima ostalih suučenika navodi kako izgled	Uz poticaj djelomično raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života. U raspravama se slabije snalazi.	Raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života.	Raspravlja i zaključuje kako izgled zavičaja utječe na način života.

	života" po zadanim elementima.	zavičaja utječe na način života.			
Objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima" po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaće prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja prema navedenim primjerima.	Prepoznaće prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se udžbenikom ili navedenim primjerima.	Opisuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se dostupnim izvorima (većinom udžbenici, digitalna tehnologija uz navođenje).	Opisuje i objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima znanja.
Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti" po zadanim elementima.	Prepoznaće promjene u navedenim primjerima o društvu u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Navodi, ali ne uspoređuje samostalno, promjene u društvu u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti.
Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed" po zadanim elementima.	Povezuje na primjerima značajne osobe i događaje iz zavičaja.	Prepoznaće značajne osobe i događaje iz zavičaja, prema predlošku povezuje njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed uz poticaj učitelja.	Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed uz poticaj učitelja.	Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed samostalno i točno.
Objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj" po zadanim elementima.	Djelomično i uz dodatnu pomoć povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Prepoznaće povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Opisuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.

Imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja“ po zadanim elementima.	Opisuje jednu od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta.	Opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja.	Imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja uz poneke manje greške.	Točno i pravilno imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja.
Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja“ po zadanim elementima.	Djelomično nabraja načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja.	Nabraja načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja.	Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja.	Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja te pojašnjava zašto je važno očuvati iste.

ISHOD: PID OŠ C.3.2. Učenik raspravlja o utjecaju pravila, prava i dužnosti na pojedinca i zajednicu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje“ po zadanim elementima.	Sluša raspravu o pravilima i dužnostima, ali se ne unosi u raspravu.	Povremeno uz poticaj raspravlja o pravilima i dužnostima.	Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje.	Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje i iznosi svoje stavove o snošenju posljedica kršenja prava ili neizvršavanja dužnosti.
Opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju“ po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj prepoznaje pravila u digitalnome okružju ako su jasno istaknuta ili navedena.	Prepoznaće pravila u digitalnome okružju ako su jasno istaknuta ili navedena.	Opisuje o pravilima u digitalnome okružju.	Opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju.
Ispunjava dužnosti u razredu i školi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ispunjava dužnosti u	Rijetko ispunjava dužnosti u razredu i školi te je potreban stalan poticaj i	Povremeno odstupa od ispunjavanja dužnosti u razredu i školi, ali na	Ispunjava dužnosti u razredu i školi.	U potpunosti ispunjava dužnosti u razredu i školi te sustavno brine o kvaliteti istoga, kako

	<i>razredu i školi“ po zadanim elementima.</i>	motivacija na ispunjavanje obveza i dužnosti. Isto često zanemaruje i kod kuće, što ukazuje na nesustavnost u razvijanju radnih navika, ali i dužnosti.	poticaj pozitivno reagira.		svojih, tako potiče i vršnjake na isto.
Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih“</i> po zadanim elementima.	Teže shvaća važnost odnosa i ravnoteže između prava i dužnosti, i teško prihvata odgovornost u slučaju nepoštivanja prava drugih.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti, ali teže prihvata posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih te zaključuje o svome djelovanju i djelovanju svojih vršnjaka te predlaže načine kako poboljšati nepravilnosti.
✓ Sudjeluje u različitim humanitarnim i ekološkim aktivnostima. ✓ Raspravlja o ljudskim pravima i pravima djece. ✓ Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije. ✓ Predlaže načine mirnoga rješavanja problema.			Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.		

ISHOD: PID OŠ C.3.3. Učenik povezuje prirodno i društveno okružje s gospodarstvom zavičaja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju“</i> po zadanim elementima.	Prepoznaće važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Prepoznaće i nabraja važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Razlikuje i objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Opisuje i objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.
Opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem</i>	Djelomično shvaća važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem	Shvaća važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Shvaća i opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem	Shvaća, opisuje i zaključuje o važnosti rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem

	<i>osnovnih životnih potreba</i> po zadanim elementima.	osnovnih životnih potreba.		osnovnih životnih potreba.	osnovnih životnih potreba. Isto povezuje s napretkom u školi i učenju radi znanja, a ne radi ocjene.
Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja, ali ih slabije povezuje s gospodarskim mogućnostima.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima uz manje greške ili navođenja i potpitana.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima.
Opisuje i predlaže načine gospodarskoga razvoja mjesta. Opisuje na primjerima poduzetnost i inovativnost. Razvija poduzetnički duh. Predlaže načine odgovornoga trošenja novca i načine štednje. Predlaže načine poboljšanja kvalitete života u školskome okružju.			Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.		

D: ENERGIJA

PID OŠ D.3.1. Učenik opisuje različite primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe energije na temelju vlastitih iskustava.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje načine korištenja energijom u svome okolišu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje načine korištenja energijom u svome okolišu</i> “ po zadanim elementima.	Prema primjeru ili nakon suučenika	Prepoznaje načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prepoznaje i razlikuje načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava načine korištenja energijom u svome okolišu.
Navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi primjere prijenosa električne energije i topline</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo prema primjeru navodi jedan primjer prijenosa električne energije i topline.	Uz poticaj ili prema primjeru navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Samostalno navodi i objašnjava primjere prijenosa električne energije i topline.

Opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka i uz pomoć prepoznaće načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Prepoznaće načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Prema poznatim primjerima opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.
Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru</i> “ po zadanim elementima.	Teško i s nerazumijevanjem navodi prema obrađenome primjeru pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi.	Navodi prema obrađenome primjeru pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi.	Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru uz poneko pitanje ili dopunu.	Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru bez pomoći učitelja i s jasnim razumijevanjem.
Otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaće pri navedenim primjerima kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.	Uočava kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš, ali se na to mora jasno ukazati.	Otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš, ali pri tome ipak traži povratnu informaciju o točnosti zaključivanja.	S lakoćom otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.
Opisuje načine primjene energije u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje načine primjene energije u zavičaju</i> “ po zadanim elementima.	Nabraja prema predlošku načine primjere energije u zavičaju. Samostalno ih ne prepoznaće niti opisuje.	Prepoznaće, ali ne opisuje samostalno načine primjene energije u zavičaju.	Opisuje načine primjene energije u zavičaju.	Točno nabraja, razlikuje i opisuje načine primjene energije u zavičaju.
Povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije</i> “ po zadanim elementima.	Teže povezuje i nakon nekoliko ponavljanja prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Povremeno i prema primjeru ili uz učiteljevu pomoć povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Uz poticaj povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.

ISTRAŽIVAČKI PRISTUP

ISHOD: PID OŠ A.B.C.D.3.1. Učenik uz usmjeravanje objašnjava rezultate vlastitih istraživanja prirode, prirodnih i/ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Promatra i opisuje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>promatra i opisuje</i> “ po zadanim elementima.	Promatra, ali ne opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, ali samostalno teže opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra i opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, nabraja, opisuje i zaključuje promatrane pojave/istraživanja.
Postavlja pitanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja</i> “ po zadanim elementima.	Rijetko postavlja pitanja.	Postavlja jednostavna pitanja zatvorenog tipa.	Postavlja pitanja poznate forme.	Postavlja pitanja otvorenog tipa.
Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima</i> “ po zadanim elementima.	Tek uz pomoć i relativno gotove pretpostavke o rezultatima, neke od pojašnjениh i pojednostavljenih postavlja samostalno.	Djelomično postavlja jednostavnije pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Uz poticaj postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.
Planira istraživanje (na koji način doći do odgovora).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>planira istraživanje</i> “ po zadanim elementima.	Samo u radu u paru ili s učiteljem, prema unaprijed dogovorenim jednostavnim smjernicama, planira glavne korake u jednostavnijem istraživanju, u skladu sa sposobnostima.	Planira istraživanje u malim, unaprijed dogovorenim spoznajnim koracima.	Planira istraživanje, ali traži povratnu informaciju pri tome.	Samoinicijativno planira istraživanje uočavajući problem koji treba istražiti.
Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke. ✓ Zaključuje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke</i> “ po zadanim elementima.	Na istraživanju radi isključivo kao dio skupine pri čemu se oslanja na ostale članove.	Sudjeluje u radu skupine, izvršava zadani zadatak uz češće traženje pomoći, te se često oslanja na ostale članove skupine te samostalno ne	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke. ✓ Zaključuje.	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Grupa se često oslanja na ovog učenika. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke.

✓ Provjerava i uočava pogreške. ✓ Uočava novi problem. ✓ Slijedi etape istraživačkoga pristupa.			pridonosi značajnim radom.	Većinom slijedi etape istraživačkoga pristupa.	✓ Zaključuje. ✓ Provjerava i uočava pogreške. ✓ Uočava novi problem. Slijedi etape istraživačkoga pristupa.

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

- A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)
- B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)
- C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)
- D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

- a) Motorička znanja
- b) Motorička postignuća
- c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti
- d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

U Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi elementi ocjenjivanja koji se neposredno kriterijski ocjenjuju su:

- a) Motorička znanja
- b) Motorička postignuća
- c) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Predmetno područje A: Kineziološka teorijska i motorička znanja

ISHOD: OŠ TZK A.3.1. Usavršava prirodne načine gibanja.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Izvodi prilagođene prirodne načine gibanja temeljnih struktura.	Djelomično pravilno izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.	Uz povremene korekcije od strane učitelja izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.	Prepoznaje i pravilno i motorički ispravno izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.

ISHOD: OŠ TZK A.3.2. Igra i razlikuje elementarne igre prema složenosti.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje vrste elementarnih igara prema složenosti.	Teško razlikuje vrste elementarnih igara, igre provodi uz dodatne upute.	Igru provodi prema uputi razlikujući vrste elementarnih igara.	Shvaća i primjenjuje pravila igre u potpunosti razlikujući vrste elementarnih igara.

ISHOD: OŠ TZK A.3.3. Izvodi ritmičke i plesne strukture.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje i izvodi ritmičke i plesne strukture.	Uz česte korekcije i dodatne upute provodi ritmičke i plesne strukture.	Prepoznaje i izvodi ritmičke i plesne strukture uz manje korekcije.	Skladno, ritmično i samostalno izvodi ritmičke i plesne strukture.

Predmetno područje B: Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti

ISHOD: OŠ TZK B.3.1. Sudjeluje u provjeravanju morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te procjeni pravilnoga tjelesnog držanja

RAZRADA ISHODA: Prepoznaje morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti te važnost pravilnoga tjelesnog držanja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Predmetno područje C: Motorička postignuća

ISHOD: OŠ TZK C.3.1. Prati osobna motorička postignuća.

RAZRADA ISHODA: Prati i uspoređuje osobna postignuća u sviđanim obrazovnim sadržajima.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Predmetno područje D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja

ISHOD: OŠ TZK D.3.1. Koristi osnovne kineziološke aktivnosti na otvorenim vježbalištima.

RAZRADA ISHODA: Sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom ovisno o posebnostima zavičaja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

ISHOD: OŠ TZK D.3.2. Izvodi raznovrsne vježbe u svrhu poboljšanja sustava za kretanje.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Izvodi jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Usavršava vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.

ISHOD: OŠ TZK D.3.3. Surađuje sa suigračima i poštuje pravila igre.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Surađuje tijekom igre i prihvaća pravila igre.	Ne shvaća pravila niti njihovu važnost u igri.	Pravila igre shvaća i prihvaća tek uz stalne intervencije učitelja.	Prihvaća samo neka od postavljenih pravila igre.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvaća, slijedi i razumije postavljena pravila igre.